

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2018 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Макарчук К.О. старший викладач кафедри міжнародних економічних відносин

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від “28” серпня 2018 року № 1

завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

_____ доц. Казакова Н. А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2018 року № 1

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ доц. Григорова-Беренда Л.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Міжнародні організації” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

спеціалізації міжнародні економічні відносини

міжнародна логістика і митна справа

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «міжнародні організації» є ознайомити студентів з діяльністю та метою функціонування міжнародних організацій, сформуванню уявлення про найбільш загальні і широко поширені методи регулювання міжнародними процесами.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- формування у студентів комплексу теоретичних і практичних знань про діяльність та мету функціонування міжнародних організацій, а саме оцінка історичних передумов створення міжнародних організацій та причин їх виникнення; аналіз основних цілей та принципів діяльності міжнародних організацій; визначення організаційно-функціональних структур найбільш вагомих міжнародних організацій; пояснення основних напрямків діяльності міжнародних організацій;

- сформуванню уявлення про найбільш загальні і широко поширені методи регулювання міжнародними процесами;

- обґрунтування необхідності співробітництва України з міжнародними організаціями.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2 сем	2 сем
Лекції	
16 год.	8 год. (з них: 2 аудиторних, 6 дистанційних)
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	-
Самостійна робота	
58 год.	82 год.

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

Знати: теоретичні і практичні аспекти діяльності міжнародних організацій, методи аналізу і оцінки різноманітних і складних явищ щодо міжнародних організацій;

Вміти: пояснювати призначення, місце та роль міжнародних організацій у сучасній світогосподарській системі; аналізувати структуру, учасників та інструменти діяльності міжнародних організацій; орієнтуватись у правових нормах та принципах функціонування міжнародних організацій; оцінювати інформацію в галузі міжнародних організацій, відбирати її, узагальнювати, аналізувати, робити обґрунтовані висновки і використовувати їх в своїй професійній діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Міжнародні організації в системі світового господарства

Тема 1. Передумови виникнення міжнародних організацій, їх сутність та призначення

Передумови виникнення міжнародних організацій, сутність та характерні риси перших міжнародних організацій, основні етапи становлення їхнього розвитку.

Класифікація міжнародних організацій: за характером членства та юридичній природі учасників; за колом учасників, за колом компетенції, за характером повноважень та за умовами участі в членстві. Міжнародне правове регулювання світогосподарських зв'язків. Правові норми, принципи та функції міжнародних організацій. Сутність інституційного механізму міжнародних організацій. Основні органи міжнародних організацій та їх значення. Постійні міжпарламентські органи, адміністративні органи. Порядок створення міжнародних організацій та припинення їх існування.

Тема 2. ООН як універсальна організація

Історичні передумови створення Організації Об'єднаних Націй. Призначення, функціональна структура ООН. Сучасні проблеми людства і роль ООН в їх вирішенні. Участь України в роботі ООН. Офіційні цілі ООН. Принципи ООН. Генеральна Асамблея, економічна і соціальна рада, постійні комітети, секретаріат. Установи з економічних питань, функціональні комісії, постійні комітети, органи експертів. Регіональні комісії.

Розділ 2. Міжнародні організації з регулювання економічних, фінансових, торгівельних та соціальних відносин.

Тема 1. Економічні та фінансові спеціалізовані установи ООН

Міжнародний валютний фонд. Група Світового банку. Організація ООН з промислового розвитку (ЮНІДО). Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (ФАО). Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД). Всесвітня Туристська організація. ООН з питань

освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). Міжнародне Агентство по Атомній енергії (МАГАТЕ). Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Всесвітній поштовий союз (Женева, Швейцарія). Міжнародна морська організація (Лондон, Великобританія). Міжнародна організація громадян авіації (Монреаль, Канада). Міжнародна організація праці (Женева, Швейцарія). Міжнародний союз електрозв'язку (Женева, Швейцарія). Всесвітня метеорологічна організація (Женева, Швейцарія). Програма розвитку ООН (ПРООН). Економічна та соціальна Рада ООН (ЕКОСОР).

Тема 2. Міжнародні організації спеціальної компетенції

Світова організація торгівлі (СОТ). Міжнародні товарні організації. Організація країн-експортерів нафти – ОПЕК. Міжнародне енергетичне агентство (МЕА).

Тема 3. Регіональні міжнародні організації та інтеграційні об'єднання

Європейський союз (ЄС). Співдружність незалежних держав (СНД). Євразійське економічне співтовариство (ЄврАз ЕС). Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА). Азіатсько-Тихоокеанське економічне співтовариство (АТЕС). Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН). Південний спільний ринок (МЕРКОСУР). Латиноамериканська асоціація інтеграції (ЛААІ). Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС). Ліга арабських держав (ЛАД).

Тема 4. Неурядові міжнародні організації

Порядок створення, компетенція, методи впливу неурядових міжнародних організацій на вирішення глобальних проблем. Всесвітній економічний форум, Організація Червоного Хреста та Червоного Полумісяця, Грінпіс, Міжнародний олімпійський комітет (МОК), Міжнародні торговельні і торговельно-промислові палати.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Міжнародні організації в системі світового господарства												
Тема 1. Передумови виникнення міжнародних організацій, їх сутність та призначення	18	4	4			10	18	2				16
Тема 2. ООН як універсальна організація	12	2	2			8	11	1				10
<i>Разом за розділом 1</i>	30	6	6			18	29	3				26
Розділ 2. Міжнародні організації з регулювання економічних, фінансових, торгівельних та соціальних відносин.												
Тема 1 Економічні та фінансові спеціалізовані установи ООН	16	4	2			10	16	2				14
Тема 2. Міжнародні організації спеціальної компетенції	12	2	2			8	11	1				10
Тема 3. Регіональні міжнародні організації та інтеграційні об'єднання	12	2	2			8	11	1				10

Тема 4. Неурядові міжнародні організації	12	2	2			8	11	1				10
Підсумковий контроль за семестр	8	-	2			6	12	-				12
<i>Разом за розділом 12</i>	60	10	10	-		40	61	5				56
Усього годин	90	16	16			58	90	8				82

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття та класифікація міжнародних організацій. Міжнародне-правове регулювання світогосподарських зв'язків.	4
2	ООН як універсальна глобальна організація	2
3	Економічні та фінансові спеціалізовані установи ООН	2
4	Міжнародні організації спеціальної компетенції	2
5	Регіональні міжнародні організації та інтеграційні об'єднання	2
6	Неурядові міжнародні організації	2
7	Підсумковий поточний контроль	2
7	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Дослідити історію створення перших міжнародних організацій. Визначити етапи формування цілісної системи міжнародних організацій. Дослідити перші МО, а саме Центральна комісія з судноплавства на Рейну, Всесвітній телеграфний союз, Поштовий союз.	10
2	Дослідити створення Ліги Націй та визначити головні завдання її діяльності. Проаналізувати історичні передумови створення ООН. Визначити структуру, функції та повноваження Генеральної асамблеї ООН.	8
3	Визначити спеціалізовані установи ООН. Дослідити економічні та фінансові установи ООН.	10
4	Дослідити міжнародні організації спеціальної	8

	компетенції, наприклад СОТ, ЮНЕСКО, ММО,ВТО та інші.	
5	Дослідити регіональні міжнародні організації та інтеграційні об'єднання, а саме АСЕАН, СНД, ЄС, НАФТА,ОЧЕС та інші.	8
6	Дослідити неурядові міжнародні організації, а саме ВЕФ, Організація Червоного Хреста та Червоного Полумісяця, Грінпіс та інше.	8
7	Підготовка до підсумкового семестрового контролю	6
	Разом	58

Тематика рефератів

1. Організація Об'єднаних націй з промислового розвитку –ЮНІДО
2. Міжнародне агентство з атомної енергії - МАГАТЕ
3. Продовольча і сільськогосподарська організація - ФАО
4. Міжнародна морська організація - ММО
5. Міжнародна організація цивільної авіації - ІКАО
6. Всесвітня організація по туризму - ВТО
7. Організація системи ОЕСР
8. Міжнародний банк реконструкції та розвитку - ММБР
9. Міжнародна асоціація розвитку-МАР
10. Міжнародна фінансова корпорація - МФК
11. Багатостороннє агентство з інвестиційних гарантій - МАІГ
12. Міжнародний валютний фонд - МВФ
13. Цілі і напрямки діяльності МВФ
14. Банк міжнародних розрахунків - БМР
15. Регіональні банки і фонди розвитку
16. Міжнародне енергетичне агентство - МЕА
17. Агентство з ядерної енергії – АЯЕ
18. Ліга арабських держав – ЛАГ
19. Організація з безпеки і співробітництва в Європі – ОБСЄ
20. Світова організація торгівлі – СОТ
21. Організація країн – експортерів нафти – ОПЕК
22. Міжнародні організації виробників і експортерів металів
23. Конференція ООН з торгівлі та розвитку - ЮНКТАД

6. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Міжнародні організації» застосовуються наступні методи контролю : відповіді на семінарських заняттях, письмовий та тестовий контроль, залік.

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях. Сума балів, які студент **денної** форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60 (для студентів **заочної** (дистанційної) форми навчання - 60).

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку в 2-му семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40 (для студентів **денної** форми навчання та **заочної** (дистанційної) форми навчання).

Залікова робота складається з тестових завдань.

Критерії оцінювання відповідей під час проведення підсумкового семестрового контролю

2 семестр (залік)	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Час виконання - 60-90 хвилин	
Тести – 40 балів (20 тестових завдань x2)	Відповідь на залікову роботу оцінюється у 40 балів (2 питання кожне питання по 15 балів і тестове завдання -10 балів).

У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує нульову оцінку (0).

За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана студентом кількість балів служить основою для оцінки за національною шкалою.

8. Схема нарахування балів

В основу рейтингової системи навчання покладено принцип накопичення балів за певний період навчання (семестр), які студент отримує за виконання різних видів діяльності. Сума цих балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи студента.

Максимальні значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни (**денна** форма навчання)

Залік (2семестр)

Поточний контроль та самостійна робота								Сума
Розділ 1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Семестровий контроль	Залік	100
5	5	5	10	10	5	20	40	

T1, T2 ... T6 – теми розділу.

Поточний контроль - 60 балів, з них активна робота та виступи на семінарських заняттях – 40 балів, виконання тестових завдань (поточне тестування) та поточної контрольної роботи – 20 балів. Підсумковий контроль (залік) – 40 балів.

Підсумковий контроль тестові завдання – 40 балів (20 тестових завдань x2)

Максимальні значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни (**заочна** форма навчання) (дистанційна форма навчання)

Залік (2семестр)

Поточний контроль та самостійна робота								Сума
Розділ 1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Семестровий контроль	Залік	100
5	5	5	10	5	5	25	40	

T1, T2 ... T6 – теми розділу.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Міжнародні організації: навчальний посібник / А. П. Голіков, С. Гасім, О. В. Журавльов – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 120 с.

2. Міжнародні організації [Текст]: навч. посіб. / А. І. Мокій, ТП. Яхно, І. Г. Бабець; М-во освіти і науки України, Вищ. навч. закл. Укоопспілки, Львів. комерц. акад. – К.: Центр учб. л-ри, 2011. – 280 с.

3. Скрипник О. М. Історія міжнародних організацій. Навчальний посібник / О. М. Скрипник – Умань: ПП Жовтий О.О., 2011 – 226 с.

4. Україна в міжнародних організаціях : підручник / О. С. Кучик – Л.: Львівський університет імені І. Франка, 2014.

Допоміжна література

1. Ольхович-Новосадюк М. М. Україна та міжнародні організації [Текст]: навч. посіб. / М. М. Ольхович-Новосадюк, Ю. І. Рудакевич; Львів. Нац.. ун-т ім. Івана Франка. – Л.: Львівський нац.. ун-т ім. Івана Франка, 2011. – 120с.
2. Ukraine and international organizations [Text]: навч. посіб. / Н. Микитенко, Н. Івасів, О. Милик, С. Веселівська; Львів. Нац.. ун-т ім. І. Франка. Л.: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 324 с.
3. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голіков, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
4. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 282 с.
5. Амеліна І. В. Міжнародні економічні відносини [Текст]: навч. посібник / І. В. Амеліна, Т.Л. Попова, С.В. Владимиров – К. : «Центр учбової літератури», 2013.- 256 с.
6. Міжнародні організації: Навч. посібник /За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Логвінової Н.С. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. - 223с.

9. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Європейського Союзу – <http://www.europa.eu.int>
2. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків – <http://www.bis.org>
3. Офіційний сайт Світового банку – <http://www.world-bank.org>
4. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду – <http://www.imf.org>
5. Офіційний сайт ООН - <http://www.un.org>
6. Офіційний сайт Асоціації держав Південно- Східної Азії – <http://www.asean.org>
7. Офіційний сайт Агентства з ядерної енергетики – <http://www.un.org/ru/ga/iaea>
8. Офіційний сайт Всесвітньої організації по туризму – <http://www2.unwto.org/ru>
9. Офіційний сайт Міжнародної організації цивільної авіації – <http://www.un.org/ru/ecosoc/icao/>
10. Офіційний сайт Міжнародної морської організації <http://www.imo.org/en/Pages/Default.aspx>
11. Офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації – <http://www.ifc.org/>
12. Офіційний сайт Організації Чорноморського економічного співробітництва – <http://www.bsec-organization.org/>
13. Офіційний сайт Продовольчої і сільськогосподарської організації – <http://www.fao.org/>
14. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури – <http://www.unesco.org/>